

Profesor Tomislav Šola, idejni vodja The Best in Heritage, in Sneška Quaedvlieg-Mihailović, generalna sekretarka Europe Nostre.
Foto: Tatjana Vokić, Dubrovnik, 26. 9. 2009

Katherine Webster, direktorica Centra za obiskovalce Moherjevih klifov na Irskem, je prejela nagrado občinstva za najboljše predstavljeni projekt.
Foto: Tatjana Vokić, Dubrovnik, 26. 9. 2009

NAJBOLJŠI V DEDIŠČINI | THE BEST IN HERITAGE Dubrovnik, 24.–26. 9. 2009

Znamenita Einsteinova formula $E = mc^2$ je med obiskovalci in poznavalci vsakoletnega mednarodnega dogodka, ki se odvija v Dubrovniku, The Best in Heritage (Najboljši v dediščini; www.thebestinheritage.com), bolj znana kot **E** (*excellence*) = **m** (*museum*) * **c** (*communication*).² Srečanje je že od leta 2002 priljubljenost za institucije in strokovnjake, da širši javnosti predstavijo najboljše muzejske in v zadnjih letih tudi druge dediščinske in konservatorske projekte, ki so v prejšnjih letih že prejeli kate-rega od vidnejših nacionalnih ali mednarodnih priznanj in ki izstopajo po svoji inovativnosti, ustvarjalnosti in komunikacijski vrednosti. Dogodek nima tekmovalnega značaja, temveč je izmenjava dobrih praks ter utrjevanje in iskanje novih strokovnih poznanstev.

Dogodek je skupaj s formulo za odličnost dediščinskih projektov iznajdba dr. Tomislava Šole, profesorja muzeologije na zagrebški univerzi, mednarodno priznanega strokovnjaka, dejavnega v več organizacijah (UNESCO-ICOM, ICOFOM, UNESCO, Europa Nostra, ...), avtorja številnih znanstvenih in strokovnih razprav ter ustanovitelja Evropskega združenja za dediščino (European Heritage Association) s sedežem v Zagrebu. Prof. Tomislav Šola je hkrati tudi idejni avtor bienalne manifestacije Klub odličnosti (Excellence Club), ki se vsakokrat odvija v sklopu Exponatec Köln (www.exponatec.com), enega najpomembnejših mednarodnih sejmov za muzeje, konservatorstvo in dediščino. V Klubu odličnosti se tako lahko obiskovalci sejma seznanijo z najbolje predstavljenimi projekti v Dubrovniku v obdobju zadnjih dveh let.

Glavni partner letošnjega že osmega srečanja v Dubrovniku je bila Europa Nostra (EN), panevropska zveza nevladnih organizacij in strokovnjakov za kulturno dediščino, katerega članska organizacija je tudi Evropsko združenje za dediščino. Navzoče sta

v imenu partnerske organizacije pozdravila Denis de Kergorlay (izvršni predsednik EN) in Sneška Quaedvlieg-Mihailović (generalna sekretarka EN), v Dubrovniku pa je hkrati potekalo tudi sedmo zasedanje članov upravnega odbora EN. Drugi slavnostni govorniki so bili še Nina Obuljen (državna sekretarka hrvaškega ministrstva za kulturo), dr. Engelbert Ruoss (direktor UNESCO pisarne v Benetkah), Julien Anfruns (generalni direktor ICOM-a), Lila de Chaves (generalna sekretarka World Federation of Friends of Museums), medtem ko so posamezne predstavivene sklope moderirali Stephen Harrison (Manx National Heritage), John Sell (izvršni podpredsednik EN), dr. Orhan Silier (član upravnega odbora EN), Willem De Vos (Royal Belgian Institute) in dr. Hartmut Prasch (izvršni član sveta ICOM-a). S strokovnim vodstvom smo si ogledali tudi Dubrovnik, ki je uvrščen na seznam Unescove svetovne dediščine. Družabni program se je odvijal v večernih urah na posameznih znamenitih mestnih lokacijah: v Etnografskem muzeju Rupe, palači Sponza in Rektorski palači.

Med trodnevnim programom se je na odru dubrovniškega gledališča Marin Držić predstavilo okoli dvajset projektov, dodatnih dvanajst, izhajajočih iz Evrope, Kanade, ZDA in Vietnoma, pa še na plakatih v avli gledališča. Slovenijo sta kot edina muzeja s plakati zastopala Prirodoslovni muzej Slovenije (dr. Staša Tome, muzejska svetovalka) ter Muzeji radovljiške občine – Mestni muzej Radovljica (Tita Porenta, kustosinja, in Verena Štekar-Vidic, direktorica). Predavatelji so poskušali odgovoriti na vprašanje, kaj vse je potrebno za uspešen dediščinski projekt, vendar so hkrati odkrito spregovorili tudi o pomanjkljivostih svojega dela in ovirah, s katerimi se srečujejo (finančne, kadrovske, birokratske, ...).

Navzoči smo ob koncu srečanja glasovali za najboljše predstavi-

* Tatjana Vokić, prof. geografije in univ. dipl. literarna komparativistka, strokovna sodelavka, Občina Veržej, 9241 Veržej, Ulica bratstva in enotnosti 8, E-naslov: tatjana.vokic@verzej.si, spletna stran: www.rokodelska-akademija.si

V okviru Foruma ustvarjalne dediščine so bili uspešni projekti predstavljeni tudi na plakatih.

Foto: Tatjana Vokić, Dubrovnik, 26. 9. 2009

Dubrovnik žal zaradi svoje izjemne dediščine hkrati postaja ujetnik množičnega turizma.

Foto: Tatjana Vokić, Dubrovnik, 25. 9. 2009

tve projektov, pri čemer je bil odločilen dobro pripravljen, jednat, z IKT podprt nastop predavateljev in ne vsebina samega projekta ali morda že prejete nagrade. Priznanje občinstva je tako z večino glasov pripadlo Katherine Webster, direktorici Centra za obiskovalce Moherjevih klifov na Irskem, ki je med drugim leta 2007 prejel tudi osrednjo nagrado Velike Britanije in Irske za interpretacijo dediščine.

Odperta vprašanja in sklepe srečanja sta povzela Tomislav Šola in Stephen Harrison:

- iz »dobe muzejev« postopoma prehajamo v »dobo dediščine«;
- v muzejih je opaziti vedno večjo pripravljenost za partnersko povezovanje in iskanje pokroviteljev, ti pa od muzejev v zameno zahtevajo večjo usmerjenost k obiskovalcem (poenostavitve kompleksnih strokovnih besedil in postavitev);
- fizična in komunikacijska razdalja med muzejskimi predmeti in obiskovalci se zmanjšuje;
- vedno težje je klasificirati oziroma razlikovati pojme muzej, interpretacijski center, center za obiskovalce, kulturno središče ...;
- obstoječe klasifikacije je treba zamenjati z novimi koncepti muzejev, saj se družbeno in kulturno okolje spreminjata;
- znaten del današnjih muzejev je odvisen od lokalne skupnosti (prostovoljci);
- izbrisati je treba meje med naravno in kulturno dediščino in pri muzejski komunikaciji spodbujati interdisciplinarni pristop;

- razvoj interneta in cenejša potovanja prinašajo v muzejska okolja več idej; ali to pomeni, da postajajo muzeji hkrati tudi homogenizirani?
- IKT in kreativnost postajata neločljivi del komunikacije muzeja, znanosti oziroma stroke;
- slaba interpretacija je slabša kot nobena interpretacija;
- opazen je porast kulturnega turizma, turisti pa si želijo »avtentičnosti dediščine«; kaj ta dejansko pomeni?

Dogodek sta v imenu organizatorja in glavnega partnerja slovesno sklenila Tomislav Šola in Sneška Quaedvlieg-Mihailović. Aktivno partnerstvo med obema organizacijama je zelo pomembno. Europa Nostra na dogodku sodeluje že od samega začetka (2002), s tem pa se je mednarodnemu srečanju dediščin-skih projektov pridružila tudi Evropska komisija.¹ V prihodnje bi bilo treba opisani dogodek izkoristiti za še bolj intenzivne povezave z državami Jugovzhodne Evrope in ga razširiti tudi na širšo svetovno raven oziroma ga tam promovirati. Naslednji cilj organizatorjev The Best in Heritage je postati mednarodna platforma za medijsko promocijo odličnih dediščin-skih projektov. Zborniki preteklih srečanj in dodatne informacije so dosegljivi na spletni strani www.thebestinheritage.com.

¹ Generalni direktorat za izobraževanje in kulturo Evropske komisije je med glavnimi podporniki aktivnosti Europe Nostre; leta 2002 je EN skupaj z Evropsko komisijo začela podeljevati odmevne vsakoletne nagrade za izjemne dosežke institucij in posameznikov na področjih varovanja, raziskovanja in promocije kulturne dediščine (op. a.).